

Две години по-после, подъ натиска на несполуки и неотзивчивостъ отъ Русия и другитѣ държави къмъ общенародното дѣло, Раковски отново вѣрва, че българитѣ отъ никоя сила не могатъ да получатъ и чакатъ помощъ, „освенъ отъ днешния чоловѣколюбивъ владетель султана и отъ неговитѣ благоразумни и високи чиновници“. ⁴ Ако това не е политика, то е дипломация: защото, недоволенъ отъ Русия, не губи съвсемъ надежди въ нея, легаленъ е къмъ Турция ⁵ и въ сѣщото време пише непрекъснато за беззаконията и насилията надъ беззащитното население, като заплашва дори турскитѣ властници съ революция.

Минавайки презъ нови несрети и трудности, Раковски работи интензивно въ политични и дипломатични насоки. Въ 1860 г. се договаря съ сръбското правителство, прави опити, като мисли, че чрезъ инициативата на князь Михаилъ Обреновичъ ще бжде освободена и България. Между това, въ 1861 година подава мемоаръ-протестъ Горчакову, за дето руското правителство изселва трудовото българско население изъ Видинско и го изпраща въ Русия, като го замѣства съ диви татари, доведени оттамъ. ⁶ Въ сѣщата година той иска